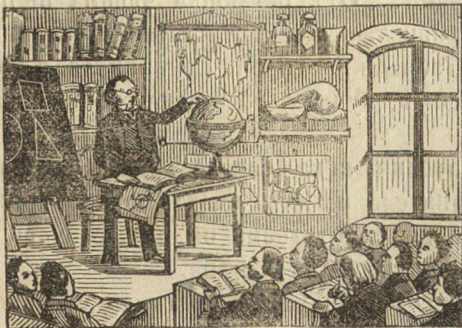

УЧИЛИЩЕТО
излиза два пѣ-
ти на мѣсеца
въ 1 печатаж
кодж. Годиш-
на цѣна пред-
плащана 1 бѣ-
ло меджидіе.
Спомощество
ваніята ста-
ватъ за — го-
динѣ. Писма
неплатени на
почтата не сѣ
приѣти.

Писма до у-
рѣдника са
испращатъ
надписани
Букурещъ
Сграда Ро-
мулусъ Но.
16. А под-
писка за но-
ви спомощ.
по вездѣ въ
Българ. ста-
ва у г. г. Бр.
Р. Блѣс. въ
Шюменъ.

УЧИЛИЩЕ.

Урѣдникъ — Издатель Р. Блѣсковъ.

Съдържаніе. — Отъ Урѣдничеството. — Описаніе на селскитѣ училища въ Разградско. — Слово. — Почитъ къмъ човѣка. — Продълженіе отъ писменихъ упражненія. — Истинскій Патріотъ. — Дѣвическо училище въ Москва. — Прѣимуществата на женитѣ въ разни врѣмена. — Разни. —

ОТЪ УРѣДНИЧЕСТВОТО.

Двата послѣдни броеве на „Училището“ закѣснѣха по причина, че тукашната книгопечатница „Отечество“ са побърка нѣщо и не ступше въ наши рѣцѣ да я поправимъ. Не стигаше дѣго са запразниха буквитѣ на друга книга и нѣмаше съ какво да са реди „Училището“, но на слѣдствие на едно неспоразуменіе на настоятелството съ другаритѣ си, печатницата са затвори, когатѣ вече стрѣвницитѣ бѣха гудени на пресата, хартията наквасина и сичко готово да са печята. Нѣколко дни на рѣдъ нѣ трѣбаше да ходимъ до тогозъ оногозъ и да колѣнопрѣкланяме за да се отвори печатницата; и тѣй, едвамъ за цѣлъ мѣсецъ, излѣзе брой 15, който ни стана скѣпо и скѣпо, а печатаніето му не уредно

(защото хартията бѣше изсѣхнѣла и печата са на бързо). Право е казано: „Отъ беглишка чюшма не пій вода“ Наистина печатницата „Отечество“ не е беглишка нѣ спорѣдъ мнозината ѣ збрани неотбрани ступани, тя е по бетеръ. „Ор-ташкото мѣсо и кучета го неядѣтъ,“ казва наша поговорка.

Слѣдователно нека са несърдятъ нашитѣ почитаеми спомоществователи и да бждатъ малко търпеливи; ние ще са помѣчимъ да си отстоимъ на думата чесно и да ги задоволимъ отъ сѣка една стрѣна.

Слѣдъ този брой ние тѣкнимъ да са прѣхвърлимъ вече въ Русчукъ, дѣто са надѣваме да ни трѣгне работата поуредно и да ни бжде по-лесно за распрашаніе на „Училището“ по всѣдѣ.

Отъ нѣкои си мѣста ни пишѣтъ и натѣкватъ, че „Училището“ много укасиѣвало и никакъ не отивало рѣдовно когато отъ тукъ са распраща въ тарасо, щомъ излѣзе отъ печать. За това са умоляватъ настоятелитѣ, до които испращаме връскитѣ скупомъ, да са постарѣятъ щото да испращатъ броеветѣ по-скоричко и сигурно, за дѣто трѣбва; а съ това ти не само насъ ще одѣлжатъ, щото да имъ бждемъ сѣкога признателни за труда; но іоше струватъ добро и на народа ни, като подпомагатъ за да забогатѣва нашята книжина и да наспоряватъ читателитѣ редомъ въ Отееството нѣ.

Дано на сѣки единъ Българинъ да бжде единственното желаніе да види народа си, колкото по скоро въ пѣтя на истинското образование!

ОПИСАНІЕ НА СЕЛСКИТѢ УЧИЛИЩА ВЪ РАЗГРАДСКО. 1)

Сички Български села (въ пѣкои отъ тѣхъ има и турци) въ Разградската каза сж 35, отъ които 26 имѣтъ зимѣ и

1) Вижъ брой 13-ій

лѣтъ учители и ученици, а 9 само зимѣ, нѣкои и никакъ, по причина на малкото Българско население.

Числото на учителитѣ въ сички училища е 28 души и Учителка.

Годишната заплата на сички учители възлиза на гроша 34,150 и 39 $\frac{1}{2}$ кила жито.

Числото на ученицитѣ у сички селски училища събрани около 1005 момчета и 40 дѣвойки.

Селата, които имѣтъ зимѣ и лѣтъ учители и ученици сж:

1) Арнаутъ-Кьой (Долно Арбанаси) има 2 учители и 1 учителка; имената на учителитѣ сж; Ем. Даскаловъ отъ Самоковъ и М. Начевъ отъ Арнаутъ-кьой; заплата и на двамата е гр. 3500. Името на учителката е Руца Данчева отъ Разградъ, платата и е 800 гр. Числото на ученицитѣ е 75 момчета и 40 момичета. Каба-Колакъ, учит. Енчю Цоневъ отъ К. Колакъ, заплата гр. 900, ученици 20. Ташчю-кьой, уч. Ив. П. Дияитровъ отъ Арнаутъ-кьой, заплата гр. 1000, учен. 30. Демирджилери, Ив. Димитровъ отъ Разградъ, за гр. 600 и 5 кила жито, учен. 15. Къзълъ-Морадъ, учит. Ив. Хаджи Тодоровъ отъ Бебрево, за гр. 3500, учен. 150. Стахлари, учит. Д. Ивановъ отъ яму-края, за гр. 800 и 2 к. жито, учен. 30. Иарахасан-кьой уч. Д. Николовъ отъ Калжчлари, за гр. 1050 и 1 $\frac{1}{2}$ к. жито учен. 40. Садина, на двѣтъ махали по единъ учителъ, Ганчо Попповъ отъ К. Морадъ, за гр. 1100, учен. 25, и Ив. Ценовъ отъ Садина за гр. 200 и 7 к. жито, учен. 35. Опака С. Великовъ отъ Опака за гр. 500, учен. 25. Паламарица, уч. Пенчю Кръстевъ отъ Паламарица за гр. 1200, учен. 35. Ковачевицъ, уч. М. Дамяновъ отъ тамъ за гр. 1000, учен. 35. Водица, Н. Стояновъ отъ тамъ за гр. 1100, учен. 50. Чаир-кьой Ив. Рачевъ отъ калжчлари за гр. 1200, уч. 35. Калжчлари, уч. 31. Пенювъ отъ калжчлари за гр. 600 и 2 к. ж. учен. 20. Попъ-кьой, П. Николовъ отъ Хардаръ-кьой за гр. 1000, учен. 30. Хасанлари, И. Петровъ отъ Шуменъ за гр. 1700 и 1 к. ж. учен. 40. Юсенче, уч. М. Пенковъ отъ Хасанлари за гр. 3200, учен. 75. Балджиумуръ, И. Нидѣлковъ отъ тамъ за гр. 500. и 2 к. ж. учен. 15. Дрянонецъ, уч. Ив. П.

Костадиновъ отъ Бебрево за гр. 2,100 учен. 40. Торлакъ, уч. М. Комовъ отъ Торлакъ, за 10 кыла жито, учен. 30. Севево, уч. Г. П. Гергевъ, отъ Трявна за гр. 800, учен. 25. Гювеледже-Аланъ, уч. Ст. Илиевъ отъ Г. Аланъ за гр. 1100 и 3 к. ж. уч. 35. Дикимташь, уч. Юрд. Райковъ отъ Умуръ-кьой за гр. 1000 и 3 к. ж. учен. 55. Топчин, уч. Д. Гergieвъ отъ Топчин за гр. 1000 и 3 к. ж. учен. 25. Хърсово, Никола С. отъ Хърсово за гр. 2000, уч. 35. Кара-Арнаутъ, уч. Ст. Ивановъ отъ Кимсфорево за гр. 1500, учен. 30.

Селата, които лѣтъ нѣматъ учители сж: Сазлж кьой, Хайдаръ кьой, Караякуб-кьой, Баразан-кьой, Дагъ-еникьой, Юрюклери, Пособина, Кривия и Юзерче.

Наукитѣ, що са прѣподаватъ въ горнитѣ селски училища сж тѣзи четеніе, писаніе, численіе и пр. а въ по голѣмитѣ села са предаватъ и Бълг. Грам. Землеописаніе, Исторія, Аритмет. и Турски.

Д. В. Храновъ

Тукъ слѣдва една таблица, дѣто са вижджтъ отдѣлно сичкитѣ села на число 2, имената на учителитѣ и мѣсто-рожденіето имъ, за заплатата сѣкиму и числото на ученицитѣ. Но които сж написани сжщо и нарѣдъ, то нетрѣбва мислимъ, да туримъ и таблица та защото читателътъ може и отъ това да прѣсмѣтне колко сж селата и прч. както е казано и отначало на описаніето.

Това е доста да покаже, че и селата въ нашенско са поокопитиха малко и зеха да угажджтъ сладостъта на учението. У едно такова мѣсто, дѣто са зове ДЕЛИ ОРМАНЪ, на 27 села 34950 гр. що плащжтъ на учителитѣ и 39 кила жито, а ученици 1045, не е малко. Стига да бжджтъ тия училища рѣдовни и числото на ученицитѣ да напорява. А на това трѣбва да залѣгне Разградската община и селскитѣ сваященици, които можатъ да подкапаятъ селенитѣ за да си проважджтъ дѣцата зимъ лѣтъ, и да не ги току оставятъ отъ училището за нищо и никаква работа. Лятно врѣме ученицитѣ въ селата, можжтъ да са распушжтъ по жѣтва и

ще иматъ 1—2 мѣсеци като ваканци, а слѣдъ вършидо пакъ да са прибержтъ. Отъ друга стърна и Учителитѣ сж длжни да залѣгатъ съ по-присърдце на работата си, щото дѣцата да прилѣпнжтъ на ученіето, и родителитѣ имъ, като глѣджтъ хубавото, свидно ще имъ бжде да изважджтъ рожбитѣ си безъ врѣме отъ училището. Били сме по селата и знаемъ какво трѣбва на простодушнѣя селенинъ.

СЛОВО

ИЗРЕЧЕНО ОТЪ УЧЕНИКА Хр. ДОБРЕВА ПО
ИСПИТАНІЯТА ВЪ РАЗГРАДСКОТО УЧИЛИЩЕ.

ДОСТОПОЧИТАЕМИ ГРАЖДАНЕ И МИЛИ НАШИ РОДИТЕЛИ!

Ето и тѣзи година са прѣдставяме прѣдъ Васъ да даемъ отчетъ на онова, що сме учили прѣзъ годината. Вие, които сте сж събрали въ това свято заведеніе, виждате радостта що е изобразена на нашитѣ лица; тѣзи радостъ насъ е прѣголъма, защото ще видите плодетѣ на нашитѣ трудове и старанія, които сме полагали прѣзъ годината за нашето образование и развитіе. Наистина, науката трудна и нейнитѣ трудности напълно разбиратъ само ози, които сж са посвѣтили на нея; но онова, що е добро, то и мжчно са придобива. Кой може отъказа, че науката и образованіето не сж единственнитѣ срдѣства за моралното и матеріално улущеніе на чловѣка? Всички просвѣщенни народи, които днесъ са славятъ и сж достигнжли най висока степенъ на образованіето, сж най богати и матеріално отношеніе. Науката е, която опитомява, оздравува и облагородява чловѣка; тя го извлеча отъ мрака невѣжеството и го поставя въ най горня степенъ на цивилизацието, честъта и славата; съ една дума, тя е изворотъ на всяко благополучіе и доброденствіе, источникътъ земнитѣ добрини. Ахъ, мили наши родители! Да ли не

щемъ усвои и нѣ въ плѣнъ смисълъ този Божій даръ — науката, която е възвисила другитѣ народи до най високъ степенъ на славата, и ги е направила да са гордѣятъ съ признаването на разни удеснителни сръдства, за въ полза на челоѳчеството? Да ли не щемъ и нѣ, думамъ, да до стигнемъ колко-годѣ до една такава слава! Всичко добро става, както казахъ и по-горѣ, отъ науката — тѣзи наши спасителка: тя е която ще разре пердето на заспалитѣ ни чувства; тя е, която ще способствува за развитіето на умственитѣ ни сили и способности, за да можемъ чрѣзъ нея да си приготвимъ по-добро поприще за прѣзъ живота; тя е, думамъ, която ще разбуди отъ летаргическія сънъ заспалія ни народъ; и най послѣ, тя ще ни направи да бждемъ щастливи, достойни и полѣзни за милото си отечество. Мислите ли, че дневнитѣ врѣмена сѣ онѣзи, които сте вѣе запомнили, какво челякъ и безъ ученіе може да се препитава свободно както трѣба? Дневната епоха е съвсѣмъ друга, наречена златна епоха; Другитѣ образовани народи крачатъ съ исполински крачки на напредъ и се напредъ, та и нѣ трѣба да са съобразяваме съ обстоятелствата и да са стрѣпнимъ къмъ унапредчуваніето. Вѣе вече чухте отъ словото на учителя, какви чудеса е направила науката; за то и нѣма по вече да ви говорѣмъ.

Почтени граждаие и любезни родители! Вѣе сте оцѣнили вече и сте сѣ убѣдили че науката и образованіето трѣба да са въдворятъ и между насъ, за то сте са грижили и непрестанно са грижете за поддържаніето на училищата ни. Нѣе които гледаме отъ нѣколко врѣме насам да приготвяте потрѣбни матеріалъ за новото училище, което възнамерявате да направите, нашитѣ сърдца сѣ прѣепълнени отъ душевна радостъ и сърдечно удоволстіе. Вѣе ще направите за насъ райска градина, въ която ще се бираме полезнитѣ за насъ цѣтѣе отъ науката. Но не е достатъчно да са въздигне само великолѣпно зданіе, което да носи името училище, а за да бжде въ истински смисълъ училище, иска са да е снабдено и съ добри учители. Проче както сте са грижили до сега за поддържаніето на училищата ни, тѣй сѣщо са надѣвами да са грижете и за напредъ

Може ли, драги родители, може ли, думамъ, да ви бѣде по-мило и по-скѣпо отъ насъ, вашитѣ любезни синове? Ще ли са грижите за друго нѣщо по вече, а да занемарите училищата, отъ които нѣй черпемъ духовна и нравствена храна? — Не са съмнѣваме, и сме увѣрени, че нищо друго не ви е по-мило и по-драго отъ насъ. Слѣдователно трѣба да обръщате по вече вниманіе, не само за тѣлесната ни, храна, но и за духовната, която е и по-добра отъ тѣлесната. Ученіе, учение и пакъ учение за насъ, любезни наши бащи и граждане! Не ни лишавайте отъ него; не оставяйте да вѣхне крѣхкѣта ни младина надъ чѣрнія облакъ на омразното невѣжество, но всякогажъ Вашата най голѣма първа грижа да бѣде промисляніето за улучителното състояніе на училищата ни; трудноститѣ и мъכותитѣ, което би посрѣщали, не трѣба да ви остуденяватъ къмъ училищата. Нека бѣдѣтъ училищата главенъ прѣдмѣтъ на нашето промисленіе, отъ тѣхъ има да са очаква се что добро за насъ и народа ни въобще. Вашитѣ великодушни пожъртвованія, неуморими трудове и старанія, не ще останѣтъ напраздно и безъ добри слѣдствія, — нѣй ще знаемъ да ги уцѣпимъ, — и ще дойде единъ день, въ който ще бѣдѣтъ увѣнчани съ сполука.

Въ заключеніе земамъ дързостъта, Почитаеми граждане, да ви поблагодарѣмъ отъ страна на всичкитѣ си съученици за грижитѣ и стараніята, които катодневно полагате за нашето възпитаніе и образование. Не можемъ да намѣримъ думи, съ кои да изразимъ крайната си къмъ васъ признателность и благодарность; нѣй до като сме живи, не ще престанемъ отъ да произносяме и споменуваме съ почитаніе вашитѣ честни и незабравени имена.

Прѣдобрій Боже! Просвѣти нашитѣ умове и дай ни бодрость и сила за да можемъ да успѣваме добрѣ въ наукитѣ, и запади въ сърдцата на нашитѣ любезни родители огънь за рѣвность къмъ просвѣщеніето а образованіето. Дай животъ и здравіе на нашитѣ добри граждани и всички любители на просвѣщеніето; нека са славятъ тѣхнитѣ имена въ вѣки вѣковъ,

РАЗГРАДЪ, Юній 1871.

Д. В. Храновъ

ПОЧИТЪ КЪМЪ ЧОВЪКА.

Сѣкой смъртенъ тукъ на земята има своето достоинство. Да съгледваме помежду хората опѣзи, които съ своя опитъ и въ нравственна голѣмина въ обхожданието си учатъ ни какъ да си изпълняваме длъжноститѣ и да желаемъ това що е добро и полезно за човѣщината.

Послушай, ти младѣй читателю! недей са блазни, ако виждашъ съ очитѣ си или четешъ у исторіята за мажки недостатъци на нѣкои отлични хора, които са заслужили съ голѣми добрини народу си и въобще на човѣчеството; недей да хулишъ ученіето, а да обичашъ простотіята за това, че нѣкои си ученъ живѣялъ другояче, а не като тебе. Ако ли са лъжешъ какво сичкитѣ учени на свѣта сж лошеви, и четѣхъ ги е направило ученіето такиваго помисли си отъ друга стрѣна колко по-лошави и страшни примеждѣи са случаватъ отъ простотіята. Ти не можешъ да знаешъ какви сж хората вътрешно а само каквото са видятъ отвънъ; защото глупавѣй не сжди пѣщата каквото сж тѣ истински, по спорѣдъ видимото...

Намъ са стой да почитаме мѣдрія за мѣдростѣта и знаніето му, а друго остава нанеговата свободна воля; ако е хитъръ той ще пази своята честь и нѣма да прави работи, които даватъ съблазенъ въ обществото, а особено на младежитѣ.

Кога та поблазни мисль да хулишъ човѣчеството за многото срамотни работи по свѣта, то си пауми и за онези починни мѣжѣе, на които имената блѣщатъ у исторіята. Гнѣвливиѣ, но великодушнѣй Байронъ е казувалъ какво само съ тойзи начинъ, той са е избавилъ отъ омразата, що е ималъ къмъ човѣчеството.

„Най първиѣ отъ голѣмитѣ мѣжи, който ми са е втѣлпилъ на умѣтъ, казваше той, всѣкоги е билъ Мойсей. Мойсей, който издига единъ народъ най-униженъ, който го избавя отъ гнѣсното идолопоклонство и отъ робство, който му дава законъ пѣленъ съ мѣдростъ, дивенъ завѣтъ помежду

вѣрата на патріарситѣ и вѣрата на просвѣщенитѣ врѣмена
що съдѣржа Евангеліето.

Законо-положеніето и урѣдбитѣ Мойсееви сж срдство,
съ косто Провиденіе Божіе създаде въ тойзи народъ про-
чюти правители, бестрашни войници, славни гражданіе,
святи ревнители на правдината, които бѣхж пратени за да
проричатъ паданіето на гърдостъта и лукавствата отъ про-
свѣщеніето на сичкитѣ народи.“

„Кога смисль азъ нѣкои голѣми мѣжи и най първо
Моисея, казваше іоше Байронъ, сѣкоги съ друго сърце по-
втарямъ дълбокій стихъ на Данте:

„Кога ги виждамъ, колко са въсьхищавамъ и тогава азъ
пакъ въспрѣмамъ почетъ за тѣзи плѣта Адамова, и за
тойзи дѣхъ, който въ нея живѣе.“

„Тѣзи думи на голѣмій поетъ Англичанинъ дълбоко са
зарониха въ душыта мѣ, и исповѣдамъ, че съ тойзи начинъ
много нѣти сѣмъ намѣрилъ голѣмо утешеніе, кога мя спо-
лети страшно човѣкомразіе.“

И тѣй ако и да са споменува у исторіята на наро-
дитѣ само за една малка часть отъ благородни души, но
има іоше хиляди и хиляди такива, които безъ да са про-
чюти, сѣкій день, съ своята дарба на ума и съ праведнитѣ
си дѣла прославятъ името на човѣка.

Колко такива хора мѣжје и жени, са сж поевили нѣ-
когашъ въ старина по римскитѣ врѣмена, у варварскитѣ
срдни вѣкове и во врѣмената на новото просвѣщеніе. Тамъ
видимъ мѣченици за истината, тукъ утѣшители на наскър-
бенитѣ, Св. Отци, на черквата на сѣкѣдѣ силни юнаци, бра-
нители на правдата, ревнители на просвѣщеніето, мѣдри по-
ети, учени списатели, искусни ходожийци и др. т.....

ПРОДЪЛЖЕНІЕ ОТЪ ПИСМЕННИТѣ УПРАЖНЕНІЯ.

Слѣдующето ни са събщи отъ Г-на Ст. И. Попова, учитель
въ Свищовъ, и ній му даваме мѣсто въ „Училището“. Исподирѣ
слѣдватъ двѣ слова, изговорени едното при раздаваніето наградитѣ

на ученицитѣ и другото за покойния Т. Милановича който е завещалъ едно количество пари за поддържаніе Свищовскитѣ училища Ній го помѣстяме тъй както е написано.

Въ края на прѣминалій мѣсець въ Свищовъ имяхма двѣ тържества: отчетътъ на годишнитѣ испитанія на Свищовскитѣ училища и споменътъ на покойния Тодора Милановича, който, както знаете, завѣшта едно голѣмо количество пари и пѣколко маази въ Браила съ една къшта за свищовскитѣ училища. Годишниятъ приходъ на това завѣштаніе е около шейсетъ хиляди гроша. Първото тържество бѣше на 29, а второто на 30 Юнія. Тържеството за отчетътъ на испитаніята са започенъ съ три кратки словца сходни съ цѣлата на тържеството и изрѣчени: първото отъ прѣдсѣдателя на общината, второто отъ директорътъ на училищата; а третото отъ учителятъ Ст. И. Попповъ. Мисълта и на тритѣ като бѣше почги еднаква, азъ ви моля да обнародвате само послѣдното. Слѣдъ това са започенъ отчетътъ заедно съ раздаването на наградитѣ.

За да кажемъ кои ученици са удостоиха съ награди, трѣба прѣдварително да дадемъ на публиката понятія отъ блѣжжитѣ на ученическитѣ отговори. Тѣ сѣ раздѣлени на петъ стѣпени: 1, 2, 3, 4, 5. 1 значи лошаво; 2 — слабо; 3 — добро; 4 — много добро; 5 — прѣвѣсходно. Отъ ученицитѣ са наградихъ само онези, които имяхъ за отговоритѣ на сичкитѣ уроци прѣвъ цѣлата година за едно съ отговоритѣ на испитаніето сръдно число 4 и 5. Които имяхъ четри, наградихъ са съ второстѣпенна награда; които имяхъ 5, наградихъ са съ прѣвостѣпенна награда и съ похвалителенъ листъ, а които имяхъ сръдно число 3, тѣ само минуватъ отъ единъ класъ на други. Четри ученика, именно: Илія Соколовъ, Янко Стамовъ и Теофанъ и Димитъръ Паневъ зехъ свидѣтелство за свършаніе курсътъ на тукашното главно училиште. Курсътъ на тукашното главно училиште е отъ петъ години, кога ученикътъ менува съка година по единъ класъ. Когато дадемъ статистика за градскитѣ мажки и женски училища, къто и за селскитѣ, ште има по обширни подробности връхъ този прѣдмѣтъ. Нека сега да довършимъ описаніето на тържеството си лаконически: за многочисленна публика и отъ двата пола, за салони, карти, кадри, портрети накичени маси и др не ште ви говоримъ; сичко отговаряше на тържеството. На свършаніе прѣдсѣдателятъ на общината негово Все-

прѣподобіе Икономѣтъ подъ Христо вѣдизвѣсти публиката за второто тържество, или за споменѣтъ на покойниятъ Т. Милановича. То стана на църквата Св. Троица и Св. Кирилъ и Методій. Службата са извърши отъ нѣколко свещеници и стаяхъ тържественна. Къмъ отпусѣтъ са каза отъ учит. Ст. И. Попповъ сходно съ туй тържество слово, на което такождѣ ви молимъ да дадете мѣсто въ сѣлъповетѣ на достоуважаемото Училиште. Слѣдъ отиустъ свещеницитѣ, облечени въ сѣхъпоцѣнитѣ си одѣжди, придружени отъ сичкитѣ учители, отъ Свиштовската интелигенція и отъ сичкото събрание, което бѣше са стекло, отидохъ, пѣящецъ въ църквата пророкъ Илія, дѣто са намѣрва гроботъ на Башата на покойниятъ и незабравяниятъ Тодора Милановича, и тамъ, като сѣхъ извършихъ надъ гробѣтъ причиннитѣ религіозни обряди, разидохъ са.

(Слѣдватъ словата)

ИСТИНСКІЙ ПАТРИОТЪ.

„За да обичае отечеството си съ истинска, висока любовъ, трѣбва първо да бждемъ сами ній такива гражданіе, щото да не са срамува отечеството съ насъ, но да са хвали съ насъ.“

„Добъръ патриотъ може да са назове само добродѣтелнія човѣкъ, който си познава длъжноститѣ, залѣга да ги изпълнява и обича своитѣ съогочественици“, като сѣщи братѣя.

„Единъ таквъ човѣкъ никогі не са събира нито съ ласкателитѣ на първенцитѣ, нито съ онези които хулятъ, кое да е началство.....“

„Намира ли са той на Царска служба — военна или гражданска, той не мисли да си умножи своето богатство, а желае славата на царя си и на народа. Ако ли е простъ гражданинъ, неговата честь и добрина е благополучіето на народа му; за това желае и залѣга, колкото може, да помогне на отечеството си и да му бжде полезенъ у сичко.“

„Той знае, че у сѣкое общество има зло, и твърдѣ му е драго да го види исправено, но мрази издѣнчеството на онези, които искатъ да искоренятъ злото съ грабителство и крѣвопролитіе; за щото отъ сѣкакво зло това е най-страшното и най-пагубното зло.“

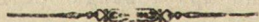
„Той не отива да поджегва и не подбужда крамоли между

гражданитѣ а іоще глѣда съ дума и съ примѣръ да умирява и колко то може, да укротява раздражениитѣ умове, които склонява на миръ и любовь. Той си е крогъкъ като агне, а съ сѣкиго братъ; непрѣстава да бжде смиренъ и обиченъ, освѣнъ ако би отечеството да са нуждае отъ забрана; тогава той става лъвъ, бори са юнашки и надвива или умира.»

Драгій Пріятелю! за да са назовешъ и ти ДОБЪРЪ ПАТРИОТЪ, обичай отечеството си, обичай твоитѣ съотечественници и сънародници, дѣто и да бждешъ, мисли какъ да помогнешъ на твоитѣ еднородци, кои би са нуждали отъ помощта ти, недѣй си отвърща лицето отъ твоя братъ, ако ще би той и най простій, или сѣстенъ сиромакъ.

Благородно чувство е, напстина, Отечественната любовь! Какво по хубаво и по-похвално за човѣка отъ това да обича нѣкой и да милей повече онзи градъ, онова село, дѣто са е родилъ и отрасналъ? А какво пакъ отъ друга стрѣна по-грозно и най-срамотно на свѣта да заборава нѣкой своето отечество, своитѣ братя съотечественници и да си крие рода? Но за зла честь ето, че са намиратъ много такива отъ нашитѣ Българіе, които са изнародили: особено тукъ у Влашко, дѣто са наспореди Власитѣ отъ тѣхъ, та сега са хвалятъ, че Румунитѣ били 5—6 миліона народъ. Въ Плоещъ е пълно съ Българе, и току-речи $\frac{3}{4}$ на града е населенъ отъ Българи, но сега на да ли ще намѣришь 100 къщи чисти Българи; сичкитѣ са исповлашили и размѣсили, щото езика имъ попримчалъ на Куцавлашки — ако каже една Българска смѣсва петъ влашки.

Нашій Калепетровченинъ Ж. П. Чамурджіевъ, сега повластенъ Докторъ Петреску за 10-15 год. отъ както са е допелялъ тукъ, заборавилъ бащинія си езикъ и бѣга отъ Българщината като дяволъ отъ таміанъ! той е веке лянъ и кованъ Влахъ, който нече да му поменжтъ и за баща му; а българскитѣ (кога са случи да продума по не воля) джвче като. . . . Много си научилъ ти мой Жеко, но що е истинскій Патриотъ то не си можилъ да разберешь. Но половината грѣхъ е нашъ съ баща ти, които желяехме да направимъ добро.

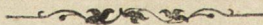
ДѢВИЧЕСКО УЧИЛИЩЕ БЪ МОСКВА.

Женското добротворно славенско дружество въ Москва намѣрва на 1. идъщаго Октомврія да отвори училище за български и сърбски дѣвойки, които, като са изучатъ, да поставятъ за учителки въ Българско и въ Сърбія. За сега ще са зематъ само 6 Българки и 6 Сърбкини не по-малки отъ 12 годишни. Които отъ дѣвойките не ще бждатъ доволно приготвени, за тѣхъ ще бжде едно приготвително отдѣленіе, въ което ще са предава русскій езикъ повѣче (по два часа на день). Въ това ще иматъ молитви, прочитаніе книги на вѣтій и на новій заветъ, численіе, български и сърбски, пѣніе, ржкодѣліе, чертаніе и писаніе. Курсътъ на ученіето ще трае 4 години. Въ първій класъ преданіето ще състои прѣзъ недѣлята: 3 часа законъ божій, 6 ч. русскій езикъ, 3 ч. български и сърбски езикъ, 3 ч. аритметика 2 ч. землеописаніе, 4 ч. чертаніе, 3 ч. пѣніе, 6 ч. ржкодѣліе. У останитъ три класа ще са предава: законъ божій, русскій езикъ, български и сърбски, черковнославенскій езикъ, аритметика, географія, исторія, начала отъ природнитъ науки, писаніе, чертаніе, пѣніе и ржкодѣліе. Колкото за французскій езикъ, за педагогика и дидактика ще са рѣши исполѣ.

ПРѢИМУЩЕСТВАТА НА ЖЕНИТЪ ВЪ РАЗНИ ВРѢМЕНА.

Женитъ у образованитъ народи бѣха дъщери набожни, майки и сапруги благородни; тій преобразуваха тѣхнитъ кжщя въ благоправни жертвеници, въ чисти и святи жилища; като послѣдуваха тѣхнитъ мжжѣе и родителіе, тій стигнаха въ Вавилонското робство. Дъщерята на Ефтая притърпѣ спокойно смъртъта; невинната Сусана обичаше по-много добродѣтеля отъ колкото самиятъ си животъ; Юдита не са оплаши да убіе Олоферновіятъ неприятель, Вавилонскіятъ генералъ. Майката на Макабейтъ като глѣдаше ужасното убійство на нейнитъ синове, които сж борихъ за свободата на отечеството, славеше небесніятъ и земніятъ Богъ; въ Св. Писаніе виждаме доста добродѣтелни примѣри за Сара, Ревека и Рута. Царица Естера избави отъ пропастъта народа си който живѣеше въ Персія. Въ стара Гърціи жевитъ са забавляваха въ тѣхнитъ апартаменти тій

нарѣчени Генекіонъ, като са занимаваха най-много съ отхранваніе на дѣцата си и съ домашни работи. Царица Арета предеше отъ сутрешъта до вечеръта вѣлна за покъщнитѣ потреби. Прѣкрасната Аспасія даваше най-мъдри съвѣти на Периклея. Спартанскитѣ жени владѣяха надъ мъжіетѣ си чрезъ тѣхната добродѣтель и са гордѣяха съ ражданието на най-храбритѣ мъжіе. Една Спартянка като благославяла сина си който отивалъ на бой, казала му. Да са върнешъ или побѣдителъ или мъртавъ. Картагенскитѣ жени отрѣзали си коситѣ да правятъ вѣжя за кораблитѣ що воюваха противъ Римлянитѣ, които забили бѣха Картагена, а като видѣли отпослѣ пропастьта на отечеството си, хвърлили са въ пламъка който погълна градътъ. У Римленитѣ, весталкитѣ дѣвици, съхраняваха въ жертвенника священный огънь който бѣше символътъ на тѣхната невинность. Вегурія, като послѣдувала майчинитѣ си поученія, въ своята кръвъ огасила желаніето на Коріолановото отмъстеніе, който бѣше нападналъ съ непріятелитѣ на Римъ; Лукреція, слѣдъ изгубваніето на честъта си, чрезъ насилството на Сеста, предпочете смъртъта. Тодора, Царъ Борисовата сестра стана причина щото Българскій народъ да приеме христіанството. Новитѣ врѣмена не сж още лишени отъ благодѣтелни жени: Жеанъ д' Аркъ освободи Франція отъ англійскія яремъ; Елена, майката на Стефанъ войвода избави Молдавія отъ турското робство; най-послѣ позната е наклонностьта що иматъ женитѣ и до днесъ къмъ образованіето. Отъ Зенобія, пармирската кралица до Елисавета, англійската кралица и Катерина II руската царица, всемирната исторія брой единъ рѣдъ отъ владѣтелки пълни съ добродѣтель, слава и могъщество. Мъжътъ на земята е по-силенъ отъ жената, но това не ще да каже че той има право отъ природата да владѣе надъ по-слабія; силата безъ морални преимущества докарва робство, додѣто съгласіето та направя искренъ другъ. Милосърдіето е духътъ на жената, чрезъ което тя става силна надъ нейніятъ побѣдителъ; тя го подчинява чрезъ слабостъта и тогава му са чини че е покоренъ, когато жената владѣе най-много надъ мъжътъ.

РАЗНИ.

Добрата жена е вѣнецъ на мъжа си. Който сполучи добра жена, той е намѣрилъ благодатъ; а който испъжда добрата жена, той пжди честъта си.

Подобри да живѣешъ у една пустиня, а не съ жена много-умна, гнѣвлива и крамолница.

(Изъ Прич. Солом.)

Обърни си окоето отъ жена хубавица, и не вирай са на чуждитѣ дѣбрии; мнозина са прѣлѣстихъ отъ женската хубость. — По-добри да живѣешъ съ смокове и змѣй, и не — съ лукава жена. Еѣка една злоба е малка спротивъ женскитѣ злоби — Гнѣвъ без-стидность и голѣмъ срамъ, е ако земе да владѣе жената надъ мъжа си.

Сърце смирено и лице дрякло (посърнало) и рана на сърцето жена лукава. Нѣоставяй да прѣмине водата нито давай смѣлость на жената: ако не върви подъ ржката ти, отсѣчи отъ себи си. — Който са държи съ жена лукава, той са е уловилъ за скорпиѣ.

Не вирай са сѣкому на добринитѣ, и не сѣдай по срѣдъ жени, защото отъ ризата излизатъ молци, а отъ жената женско кукавство.

(Сиряховъ).

* * *

Невинно вино, а укорно пѣяство. — Хубостьта на младитѣ е, а бжджѣ разумни; а слава на старитѣ е бѣлата брада.

Като наидешъ медъ, вжжъ умѣрено, за да не би прѣситенъ да овърнешъ. — Както сж молцитѣ въ риза, и червей у дърво тѣй скърбѣта оврежда човѣка.

— Бѣй млѣкото и ще излѣзе масло; ако ли си почопляшъ носа, излаза кръвъ.

(Прич. Соломон.)

Нѣкой си, ушь Хитъръ, свѣтвалъ одного си прѣтеля за да е оженва сина си младъ, а да чяка да му пододе умѣтъ. — Избганъ си прѣтелю, отговорилъ бащата, защото ако умѣтъ не му оде въ главата, той никога нѣма и да са ужени.

* * * Една жена искала да напусти мъжа си по причина, че лѣ са обносятъ съ нея и много я бѣялъ.

— Съ какъвъ претекстъ та бие той? запитали я по-Хитритъ стари хора отъ махлата.

— Съ тоягата, почитаеми старци, съ тоягата, а не съ претекста, отговорила жената.

УЧИТЕЛЪ И УЧЕНИКЪ.

Ученикъ Учителю, защо българскитъ книги не струватъ пари у Влашко?

Учитель Защото нѣма кой да ги чете.

Учен. Какъ щяло? че нѣма ли тамъ Българи?

Учит. Има мнозина ами нѣматъ очила за да прочитатъ.

Учени. Учителю, ами защо не живѣятъ българскитъ вѣстници у Влашко?

Учит. Защото тукъ патриотизмътъ е толкозь силенъ, щото ги задушава и умиратъ.

ИЗВЪНРѢДНО ДѢТОРОДСТВО НА ЕДНА РУССКА ФАМИЛИЯ.

Единъ русски естествоиспитателенъ вѣстникъ съобщава какъ единъ селениятъ който са оженилъ за втори пѣтъ на 70 годишна възраст, първата му жена родила 21 пѣти: четри пѣти по 4 дѣца, седемъ пѣти по 3, и десетъ пѣти по двѣ дѣца близначета: сички 57 дѣца живи. Втората жена родила до сега седемъ пѣти: първото ѝ раждане било отъ три дѣца и другитъ шесть раждания по двѣ дѣца близначета: сички 15 дѣца съ втората жена, при които като са прибавятъ и 57 родени отъ първата жена, ставатъ 72 дѣца. Такива примѣри отъ извънрѣдно дѢТОРОДСТВО не сж рѣдки въ Руссія.